

ОБЩИНА ВЪРБИЦА, гр. ВЪРБИЦА, обл.ШУМЕН
ул. “Септемврийсковъстание” 40, тел. 05391/ 21-31

КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА

**ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА
НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА
2019-2022 Г.**

Приета с Решение №1 по Протокол №3 от 27.12.2019г. на ОбС-Върбица

**КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ
ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2019-2020**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Енергийният сектор е свързан както с използването на възобновими, така и на невъзобновими енергийни ресурси. И тъй като този сектор е най-значимият пряк консуматор на невъзобновими природни ресурси, той е и източник на увреждания на природната и жизнената среда. Използването на възобновяемите източници, заедно с рационалното използване на енергията е важна движеща сила на устойчивото развитие и същевременно осигурява постигането на целите за сигурност на енергийните доставки и намалява зависимостта от резки промени на цените на петрола, допринася за намаляване на търговския дисбаланс и стимулира създаването на нови работни места. В съответствие със съвременните изисквания, енергетиката следва да задоволява потребностите от горива и енергия с минимални обществени разходи, при спазване на изискванията за опазване на околната среда.

Използването на възобновяеми източници на енергия намалява зависимостта от органични горива, диверсифицира енергийните източници и намалява емисиите на парникови газове в атмосферата. Въпреки многото предимства някои ВЕИ технологии се използват много ограничено, поради много високата цена спрямо невъзобновяемите енергийни източници. Поради тази причина, за тези енергийни източници се въвеждат определени субсидии или се подпомага тяхното използване посредством различни икономически стимули.

Общинските политики за насърчаване и устойчиво използване на местният ресурс от ВЕИ са важен инструмент за осъществяване на националната политика и стратегия за развитие на енергийният сектор, за реализиране на поетите от страната ни ангажменти в областта на опазване на околната среда и за осъществяване на местно устойчиво развитие.

Настоящата програма е разработена в съответствие с европейските нормативни актове, свързани с производството и потреблението на енергия, произвеждана от енергийни източници и транспонирани в българското законодателство. Краткосрочната програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Община Върбица за периода 2019 – 2022 г. е разработена съгласно изискванията на чл. 10, ал.1 и ал.2 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници и Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие от 2016 г. Програмата се одобрява и приема от Общински съвет - Върбица, по предложение на Кмета на общината и обхваща тригодишен период на действие и изпълнение. Тя е динамична и отворена като документ, и ще бъде периодично допълвана, съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение.

С въведените нормативни актове, страната ни е поела ангажменти, които трябва да бъдат изпълнени до 2020г. В отговор на изпълнението и приложението на Директива 2001/77/ЕО, България трябваше да повиши с 11% дела на електроенергия от ВЕИ до 2010г., като страната ни е изпълнила своите задължения. Тази директива е отменена с Директива 2009/28/ЕО, която поставя и по-високи изисквания към страната ни и съгласно, която, България поема ангажмента да постигне 16% дял на ВЕИ в крайното енергопотребление на страната до 2020г., включително 10% дял на енергията от ВИ от потребление на енергия в транспорта.

Действащата директива за енергията от възобновяеми източници, приета по процедурата за съвместно вземане на решения на 23 април 2009г. (Директива 2009/28/ЕО за отмяна на Директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО), определи задължителна цел за 20% дял на ВЕИ в потреблението на енергия в ЕС до 2020г. Освен това всички държави членки трябва да постигнат 10% дял на използваните в транспортния сектор горива от ВЕИ до 2020г. Директивата също така определя различни механизми, които държавите членки могат да прилагат за постигане на своите цели (схеми за подпомагане, гаранции за произход, съвместни

проекти, сътрудничество между държавите членки и трети държави), както и критерии за устойчивост на биогоривата.

В директивата са определени национални цели за енергията от възобновяеми източници за всяка държава, като се вземат предвид нейната начална точка и общ потенциал за възобновяеми енергийни източници. Държавите от ЕС определят как възнамеряват да изпълнят тези цели и общата пътна карта за тяхната политика за енергията от възобновяеми източници в национални планове за действие относно енергията от възобновяеми източници. Напредъкът по отношение на националните цели се измерва на всеки две години, когато държавите от ЕС публикуват национални доклади за напредъка в областта на енергията от възобновяеми източници. Произведената енергия от ВЕИ е важен показател за конкурентно способността и енергийната независимост на националната икономика.

2. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Краткосрочната общинска програма има за цел, чрез система от мерки и дейности на общинско ниво да насърчи използването на ВЕИ, с цел подпомагане на енергийната ефективност, като това ще допринесе за повишаване ефективността на икономиката, сигурността на енергоснабдяването и опазване на околната среда. Целите, посочени в настоящата програма, са изцяло съобразени с тези заложи в националните и регионалните стратегически документи, отнасящи се до развитието на района за планиране, енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници. С програмата ще се очертаят параметрите за развитие, ще се посочат източниците на финансиране и сроковете за изпълнение. Водещи в това отношение ще бъдат добрите национални и европейски практики, чрез които ще се постигне:

- Подобряване на ефективността в процесите на преобразуване на енергия;
- Подобряване качеството на живот на ползвателите;
- Гарантирано снабдяване на потребителите с енергия при минимални разходи;
- Намаляване разходите за енергия в общинския бюджет;
- Изграждане/реиновация на инфраструктура, енергоспестяващо улично осветление, нови ВЕИ;
- Повишаване на квалификацията на общинските служители с цел изпълнение на проекти свързани с въвеждането и използването на ВЕИ;
- Повишаване на нивото на информираност сред заинтересованите страни в частния и публичния сектор, както и сред гражданите във връзка с възобновяемите енергийни източници.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

***Първа цел:** Установяване и оползотворяване на наличния потенциал от възобновяеми енергийни източници и биогорива на територията на общината и намаляване на емисиите на въглероден двуокис в атмосферата.*

***Втора цел:** Насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, чрез повишаване на информираността и компетентността на администрацията. Изграждане, поддържане и актуализиране на публичната информационна система на територията на Община Върбица, организиране на информационни кампании сред населението за използване на ВИ, насочени както към идентифициране на възможностите за изграждане на такива инсталации, така и към източниците на финансиране.*

Трета цел: Стимулиране и управление на търсенето, производството и потреблението на енергия от ВИ, чрез развитие на публично частното партньорство на потенциални инвеститори с Община Върбица

3. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА

Като член на ЕС, Република България е ангажирана да постигне целите на всички държави от съюза, като предприеме действия за повишаване на енергоефективността и развитие на възобновяемите енергийни източници. Действащите нормативни документи, с които трябва да се съобрази Краткосрочната програмата на Община Върбица за насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива са:

- Рамкова конвенция на ООН по Изменение на климата, приета през юни 1992 г., ратифицирана от България през 1995 г.;
- Протокола от Киото, ратифициран през 2002 г.;
- Стратегия Европа 2020;
- ДИРЕКТИВА 2009/28/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за насърчаване използването на енергия от ВИ;
- ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно енергийната ефективност;
- ДИРЕКТИВА 2006/32/ЕС относно крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги;
- ДИРЕКТИВА 2003/87/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА въвеждаща Европейска схема за търговия с емисии на парникови газове;
- ДИРЕКТИВА 2010/31/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно енергийните характеристики на сградите;
- ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/844 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност;
- Пътна карта за енергетиката до 2050 г. През декември 2011 г. ЕК публикува Пътна карта за енергетиката, която има за цел понижаване на въглеродните емисии до 2050г.;
- Стратегически план за енергийните технологии;
- Енергийната стратегия на България до 2020 г.;
- Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници;
- Национална дългосрочна програма за насърчаване използването на биомасата 2008-2020г.;
- Национална дългосрочна програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор за периода 2008-2020 г.;
- Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ);
- Закон за енергетиката (ЗЕ);
- Закон за устройство на територията (ЗУТ);

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР);
- Закон за собствеността и ползването на земеделски земи (ЗСПЗЗ);
- Закон за горите;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите актове за неговото прилагане;
- Закон за водите;

- Закон за рибарство и аквакултурите;
- Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (ЗУТ);
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ЗООС);
- Наредба № 6 от 09.06.2004 г. за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителната електрически мрежи (ЗЕ);
- Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за актовете и протоколите по време на строителството (ЗУТ).

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВИ В ОБЩИНА ВЪРБИЦА

Съществуват определени трудности при оценяване на потенциала на общината по отношение на ВИ. Няма налични, конкретни за общината данни, позволяващи да се определят възможностите за изграждане на инсталации, произвеждащи енергия от възобновяеми и алтернативни източници. Известно изключение представлява информацията по отношение на горския фонд и наличието на четири язовира на територията на общината, един от които е със скъсана стена в момента и е празен. В тази връзка при изготвянето на програмата сме се базирали на данните, които са в националната информационна система относно този потенциал. На територията на общината не съществуват подпочвени води с температура, позволяваща директното им използване за топлинна енергия.

Потенциалът на Община Върбица за производство на енергия от ВЕИ не е достатъчно проучен. Необходими са действия в посока на изготвяне на енергиен баланс на Общината, с оглед по-добро планиране на производство и потребление/консумация на енергия.

СЛЪНЦЕ

Наличието на покриви позволява да се изградят микроцентрали (между 3 и 30 кВт) за производството на електроенергия от слънчева енергия. В момента това са и единствените фотоволтаични проекти, които имат икономически смисъл. Трябва да се има пред вид, че първоначалната инвестиция на подобни проекти не е много голяма (около 4000 лв на кВт при пълен инженеринг), приходите са гарантирани за следващите минимум 20 години. Преди да се пристъпи обаче към изграждането на подобни микроцентрали на покриви е необходимо:

1. Да се приведе покривната конструкция, а по възможност и цялата сграда в нормално експлоатационно състояние.
2. Да се консултират възможностите за присъединяване с местно електроразпределително дружество, за да се осигури действеност на подобни проекти.

Друга възможност за генериране на енергия от слънцето е изграждането на соларни батерии за производство на топла вода за нуждите на детски градини, училища, читалища и други общински обекти.

Възможността за изграждане на фотоволтаични паркове се обуславя от подходящата слънчева радиация. На територията на община вече са изградени два, които са на етап присъединяване към електроразпределителната мрежа. Добра перспектива за изграждането на слънчеви централи е за изграждане на обекти, всеки от които е с мощност до 100 кВт максимум.

ВЯТЪР

На територията на Общината няма изградени съоръжения за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

Не е изследван потенциалът за генериране на електроенергия от вятър, което трябва да бъде и една от бъдещите задачи на общината.

ГЕОТЕРМИЯ

Както бе посочено по-горе, на територията на общината няма термални води, даващи възможност за директна утилизация за топлинна енергия. Единствената възможност е използването на термопомпи за климатизиране на сгради и помещения, но като се имат предвид демографският срив и тежкото икономическо състояние на общината, едва ли подобни инвестиции ще могат да бъдат икономически обосновани.

ВОДА

Използван е наличният потенциал на язовир Тича и е изградена ВЕЦ под язовирната стена. Близкото отстояние до електропреносната мрежа е много благоприятен факт от гледна точка на минимизиране на инвестиционните разходи.

БИОМАСА

Перспективен източник на ВИ, имащ потенциал за генериране на енергия на територията на общината е биомасата.

Източниците на биомаса на територията на община Върбица варират от стъблата на житните култури, тревите, крайпътната паразитна растителност, дървесните отпадъци, битовите отпадъци, горски отпадъци /санитарна сеч/, остатъците от селскостопански фуражни посеви до животински отпадъци, отпадъци наслоени в речните корита. Горският фонд в района на лесничейството възлиза на 18 649,2 ха, а общия запас от дървесина е 3 285 302 м² дървесна маса, което дава възможност за оползотворяване на биомасата от горите за енергийно производство.

Биомасата може да се използва:

1. директно - за изгаряне и производство преди всичко на топлинна енергия,
2. индиректно - чрез производството на биогаз (метан), който в последствие да генерира топлинна, електрическа или комбинирана енергия.

В първия случай е необходимо да се има пред вид, че потенциалът за добив на топлинна енергия нараства неколkokратно, ако биомасата се пелетизира и изгаря във високоефективни котли.

Особеното при използването на биогаза за комбинирано производство на топлинна и електроенергия е, че е необходимо да се намери полезно използване на произведената топлинна

енергия, защото само в този случай инсталацията може да се отнесе към високопроизводителните и да се получи преференциална цена на електроенергията.

3. ПРИОРИТЕТИ

Изхождайки от даденостите на територията на общината уверено може да се направи изводът, че основният приоритет трябва да бъде **производството на енергия от биомаса**. За целта обаче е необходимо:

1. Да извърши обследване на енергийна ефективност на 10 общински сгради, в рамките на плановия период, с цел да се анализират и оценят енергоспестяващите мерки водещи до намаляване на разходите за енергия чрез подмяна на горивните инсталации с такива на биомаса и използването на слънчеви батерии за подгриване на вода за битови нужди. Приложение – Списък на сградния фонд на Община Върбица.

2. В рамките на плановия период, след анализ на ресурса от биомаса, да се пристъпи към проучване и проектиране на инсталация за производство на пелети, за постигане на енергийна независимост и икономическа изгода.

3. Да се извърши проектиране и изграждане на инсталации за локално производство на електричество от слънчева енергия в 4 броя общински сгради от монтирани слънчеви панели на покривите с обща мощност 100 кВт, върху сгради, чиято покривна конструкция го позволява.

4. Да бъдат предприети организационни и технически мероприятия за гарантиране на суровина, които от една страна да регламентират използването на биомасата, най-вече от отпадната дървесина и санитарната сеч, без да се допуска неконтролирана и вандалска сеч.

5. Да се подходи много внимателно към оразмеряването на инсталациите, за да не се допуска преразход на ресурси без полза за общината.

6. Да се осигури съответствието на изграждащите се инсталации по отношение на съществуваща разпределителна мрежа и възможностите за присъединяване към нея.

Финансиране по схеми за подпомагане, публично-частно партньорство, други начини за осигуряване на средства по изпълнение на програмите. Изхождайки от факта, че общината не разполага с необходимите финансови средства е необходимо общинското ръководство постоянно:

1. Да следи съществуващите и новопоявяващите се финансови схеми за стимулиране на производството на енергия от ВИ.

2. Да изгражда и поддържа институционален капацитет, способен да изпълнява необходимите действия за кандидатстване по тези програми.

3. Да създава административни облекчения на потенциални инвеститори в областта на ВИ регистрирани на територията на общината, което освен, че ще подобри инвестиционния климат, ще допринесе и допълнителни приходи в общинския бюджет от местни данъци и такси.

Кадровият потенциал на община Върбица не е достатъчно подготвен за разработването на програми и попълването на необходимите документи за кандидатстване за финансиране на проекти, свързани с ВИ. Това налага в бюджета на общината да се предвидят средства за организиране на необходимото обучение, което ще допринесе и за по-доброто усвояване на макар и оскъдния потинцеал на ВИ за генериране на енергия.

Създаването на възможности за използване на ВИ за добив на енергия има и важен социален аспект, който се изразява в подобряване състоянието на заетостта на населението като следствие от създаването на нови работни места в сектора.

6. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. **Институционално укрепване** на общинската администрация за идентифициране на възможни проекти, разработването им и определянето на подходящите схеми за финансиране (европейски програми, кредитиращи институции, публично-частно партньорство, собствени средства),

2. **Установяване на реалния потенциал** на базата на възможното потребление на енергия, произведена от ВИ (налични количества от биомаса и възможности за подмяна на горивната база на общинските обекти, реална необходимост от соларни батерии за производство на топла вода, възможности за изграждане на микрофотоволтаични инсталации за производство на електроенергия).

3. **Разработване на програма за почистване на речните корита** и околните пространства от паразитна растителност, като източник на биомаса,

4. **Разработване на един пилотен проект** за микроФтЕЦ от около 3 - 5 кВт инсталирана мощност на покрив и неговото реализиране – разбиване по фази със срокове

5. Разработване на пилотен проект за високоефективно изгаряне на биомаса, директно или след пелетизация.

6. В зависимост от резултата **разработване на проект за изграждане на пелетизираща инсталация** и неговата реализация.

7. В случай на успешни резултати по т. 6 поетапно преминаване на всички общински обекти на захранване с топлинна енергия от пелетизирана биомаса.

8. **Актуализация на дългосрочната програма в зависимост от резултатите от дейностите по т. 2 по-горе.**

9. **Мултиплициране на положителните резултати и достигане на 16% задоволяване на потребностите от енергия на общината от ВИ до 2022 година.**

ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ПЕРИОД 2019-2020

Стратегическа цел 1: *Установяване и оползотворяване на наличния потенциал от възобновяеми енергийни източници и биогорива на територията на общината и намаляване на емисиите на въглероден двуокис в атмосферата*

Мярка 1.1.: Анализ и оценка на реалните възможности за оползотворяване на потенциала на ВЕИ на територията на община Върбица

Категория на мярката: Техническа

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
<p>🚧 Обследвания за енергийна ефективност на 10 сгради общинска собственост с цел анализ и оценка на изпълнение на енергоспестяващи мерки 1. за използване на биомаса за производство на топлина енергия в общинските сгради с локално топлоснабдяване и 2. използване на слънчеви батерии за подгряване на вода за битови нужди</p>	<p>проект</p>	<p>Смяна на горивна база с инсталации за използване на биомаса за отопление и инсталиране на слънчеви батерии на покривите</p>	<p>Възложител и участник</p>	<p>Консултант Лицензирана фирма за ЕЕ</p>	<p>2022 г.</p>	<p>5 000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разработени проекти на технологичните решения за отделните мерки по сгради. • Техничко икономическа и екологична оценка на проектите по сгради.

Мярка 1.2. : Повишаване на енергийната независимост на общината чрез използване на ВЕИ с доказана приложимост в конкретни сектори и обекти.

Категория на мярката: Техническа

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
Проектиране и изграждане на слънчеви инсталации за подгряване на вода за битови нужди в общинските сгради с локално топлоснабдяване:училищата, административни сгради , ЦДГ, читалища и здравни заведения.	проекти за избрани обекти в зависимост от резултатите от енергийните обследвания на сградите	Замяна на традиционни горива със слънчева енергия за гореща вода	Възложител	Компании за слънчеви технологии и продукти	2022	Според резултатите от обследването на база 3000 на една батерия	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации в сгради, Замяна на конвенционална енергия със слънчева Намалени емисии CO₂
Проектиране и изграждане на инсталации за използване на биомаса за производство на топлина енергия с локално топлоснабдяване:училищата, административни сгради , ЦДГ, читалища и здравни заведения.	проекти за избрани обекти в зависимост от резултатите от енергийните обследвания на сградите	Смяна на горивна база с инсталации за използване на биомаса за отопление	Възложител	Компании за производство инсталация и монтаж на котли на биомаса	2022	Според резултатите от обследването на база 6000 на база 300 кв.м.	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации в сгради, Замяна на печки за отопление на дърва с котли на биомаса Намалени емисии CO₂
 Проектиране и изграждане на инсталации за локално производство на електричество от слънчева енергия в 4 бр. общински сгради от монтирани	проект	Слънчева енергия за производство на ел.енергия за	Възложител	Компании за слънчеви технологии и продукти	2022	Около 400 000	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации в 4 сгради, Замяна на енергия със слънчева енергия

КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2019-

2020

слънчеви панели на покривите на общински сгради обща мощност 100 кВт.		собствени нужди и търговски цели					<ul style="list-style-type: none"> • Намалени емисии
 Изграждане на проект за пелетизираща инсталация	Идеен проект	Замяна на традиционни суровини със биомаса	Възложител – доставчик на инсталации	Партньорство с частни фирми	2022	Около 400 000 в зависимост от капацитета	<ul style="list-style-type: none"> • Задоволяване потребностите на територията на общината, оползотворяване на биомаса
 Проектиране и изграждане на инсталации за високоефективно изгаряне на биомаса	Идеен проект	Замяна на традиционни горива с енергия от биомаса	Възложител	Компании за проектиране и изграждане на системи за изгаряне на биомаса	2022	Около 15 000 на инсталация усреднено в зависимост от квадратурата	<ul style="list-style-type: none"> • Изградени инсталации за изгаряне на биомаса • Спестени емисии CO₂

Мярка 1.3. Финансиране на проекти по ВЕИ. Усвояване на средства от структурните фондове на ЕС за проектите по ВЕИ.

Категория на мярката: Финансова

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
 Проучване на възможностите за финансиране на проектите по ВЕИ. Подготовка на проектна документация и кандидатстване за финансиране по оперативни и други програми.	Планирана дейност	Всички ВЕИ	Изпълнител и координатор	МФ, МРРБ, МИЕ, МОСВ, финансови институции, фондове	Постоянна за периода 2019-2020 в съответствие с	5 000	<ul style="list-style-type: none"> • Актуален анализ на възможностите за финансиране на проекти по ВЕИ. • Пакети документи за

КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2019-

2020

					конкретната програма		кандидатстване по ОП <ul style="list-style-type: none"> Участие в конкурси по ОП за финансиране на проекти
 Разработване и периодично актуализиране на план за съфинансиране на дейности по проектите за ВЕИ.		Всички ВЕИ	Изпълнител и координатор		Постоянна до 2022		<ul style="list-style-type: none"> Актуален план за необходимите средства за съфинансиране на проекти по ВЕИ.

Стратегическа цел 2: *Насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, чрез повишаване на информираността и компетентността на администрацията. Изграждане, поддържане и актуализиране на публичната информационна система на територията на Община Върбица, организиране на информационни кампании сред населението за използване на ВИ, насочени както към идентифициране на възможностите за изграждане на такива инсталации, така и към източниците на финансиране.*

Мярка 2.1. Повишаване на административния капацитет в инвестиционната среда на общината.

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8

 Повишаване на административния капацитет по ВЕИ на общинските служители като елемент от енергийния мениджмънт в общината.	-	Всички ВЕИ	Възложител, участник и координатор	Консултанти, МРРБ, МИЕ, МОСВ.	Постоянна до 2022г.	Безплатно между институционално обучение	<ul style="list-style-type: none"> Създадено специализирано звено в общината Обучени специалисти от звената на общината за планиране, организиране и оценка на проекти по ВЕИ.
--	---	------------	------------------------------------	-------------------------------	---------------------	--	--

Мярка 2.2. Разработване на инструменти за местна политика за насърчаване използването на ВЕИ в общината.

Категория на мярката: Законодателна

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
Разработване на общински наредби за стимулиране използването на ВЕИ.	Законодателна идея	Всички ВЕИ	Участник и координатор	МРРБ, МИЕ, НПО	Постоянна до 2022г.	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> Вътрешни общински наредби, регламентиращи допълнителни поощрения за производство и потребление на екологична енергия.
Разработване на мерки и процедури за преодоляване на социални бариери при използване на ВЕИ в жилищния сектор		Всички ВЕИ	Участник и координатор	Консултанти	Постоянна до 2022г.	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> Актуална оценка на бариерите.

КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2019-

2020

на територията на общината.							<ul style="list-style-type: none"> Предложение на обосновани мерки за преодоляването им.
<p>Мярка 2.3. Организиране, функциониране, поддържане и актуализиране на публична информационна система на територията на общината</p> <p><u>Категория на мярката:</u> Административна</p>							
ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
Създаване на публична информационна система за ВЕИ на територията на общината.	Предпроектно проучване.	Всички ВЕИ	Възложител, потребител, администратор на системата	Консултанти НПО	до 2022г.	10 000	<ul style="list-style-type: none"> Информационна система, базирана на съвременни IT технологии . Подобрено външно сътрудничество – завеждане на въпросите на граждани, които се интересуват от ВЕИ и ползват услугите на информационната система. Обработена и подадена информация към МИЕ.

Мярка 2.4. Инициране и организиране на информационни кампании сред населението на общината за използване на ВЕИ и повишаване на жизнения стандарт чрез енергийна ефективност.

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
 Маркетингови и просветни кампании за промяна на отношението на гражданите на общината към промяната в климата.	-	Всички ВЕИ, съчетано с кампанията за повишаване на ЕЕ	Организатор, съорганизатор и участник	Държавни институции, жители на общината, НПО.	през целия период 2019-2022 г.	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> Повишени знания на потребителите на енергия за рационално използване на енергията и значението на ВЕИ.

Стратегическа цел 3: *Стимулиране и управление на търсенето, производството и потреблението на енергия от ВИ, чрез развитие на публично частното партньорство на потенциални инвеститори с Община Върбица*

Мярка 3.1. Увеличаване търговските възможности на общината чрез нови производства на енергия от ВЕИ и развитие на публично-частното партньорство в областта на енергийните услуги.

Категория на мярката: Финансова

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8

 Публично-частно партньорство за изграждане на системи за оползотворяване на ВЕИ в общински обекти.	-	Всички ВЕИ	Доставчик и потребител на енергия	Търговци на горива и енергия, обществени доставчици, компании за енергоефективни услуги	2019-2022 г.	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> • Сключени доброволни споразумения и договори.
<p>Мярка Въвеждане на енергиен мениджмънт в общината и ефективно функционираща система за енергиен мониторинг. Категория на мярката: Административно-техническа</p>							
 Въвеждане на енергиен мениджмънт в общината.	Идея	Всички ВЕИ	Възложител и координатор	Външен консултант	2022 г.		<ul style="list-style-type: none"> • Въведена процедура и правила за управление на разходите за енергия в общинските обекти
 Изграждане и въвеждане на система за мониторинг и контрол на енергопотреблението в общинските обекти.	Идея	Всички ВЕИ	Възложител и координатор	външен консултант	2019–2022г.		<ul style="list-style-type: none"> • Въведена компютърна система за наблюдение, отчитане и контрол на потреблението на енергия в общинските обекти

7. ФИНАНСИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ МЕХАНИЗМИ

Финансирането на проектите от общинската инвестиционна програма за поощряване използването на ВЕИ за периода 2012-2022 г. може да бъде осигурено по различни начини. За правилното прилагане на финансовите механизми и за да може общината най-ефективно да се възползва от тях е необходимо: задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд, точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство, достижими, изпълними и измерими екологични и икономически ползи от проекта, ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата. Най-общо финансирането може да бъде пряко субсидирано или грантово финансиране на проектите за ВЕИ.

- Оперативна програма (ОП) „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2014 - 2020 година"

Оперативната програма е финансирана от Структурните фондове на Европейския съюз. Програмата се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от националния бюджет. Оперативната програма съдържа стратегическите приоритети и насоки за развитието на българската икономика. Тя е насочена към основните проблеми и бариери в икономическото развитие на страната и предвижда мерки и дейности, които да спомогнат за тяхното преодоляване и успешното справяне с предизвикателствата на Общия пазар, както и развитие на силните страни на икономиката ни.

Общата цел на ОП "Конкурентоспособност" е развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световен пазар. За изпълнението на тази цел се насърчават икономиката на знанието и иновациите, развитието на конкурентоспособни предприятия, увеличаването на инвестициите и експорта и създаването на благоприятна бизнес среда.

- Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" (ФЕЕВИ)

Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" (ФЕЕВИ) е структуриран като самофинансиращ се търговски механизъм и съсредоточава усилията си върху подпомагане идентифицирането, разработването и финансирането на осъществими проекти за подобряване на енергийната ефективност, водещи до намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферата, допринасяйки за поощряване развитието на работещ пазар на енергийната ефективност в България. ФЕЕВИ изпълнява функциите на финансираща институция за предоставяне на:

- ниско лихвени кредити;
- частични кредитни гаранции;
- портфейлни гаранции;
- консултации.

ФЕЕВИ оказва съдействие на общини, болници, университети и др. в осъществяването на инвестиционни проекти за енергийна ефективност, при условие че те отговарят на основните критерии за финансиране на фонда.

- Програма за развитие на селските райони - 2014 - 2020 (ПРСР)

Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР) е съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Една от основните цели на програмата е насочена към опазване на екосистемите, осигуряване на устойчиво управление и използване на природните ресурси, предотвратяване и адаптиране към климатичните промени. В рамките на тази цел са програмирани интервенции по Приоритет 5 на ПРСР „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на климата икономика в земеделието, хранителновкусовата промишленост и горското стопанство". По този приоритет Програмата включва мерки, които адресират целите и приоритетите, поставени от Третия национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г. за секторите селско стопанство, земеползване и горско стопанство и промишленост.

- Програма „Интелигентна енергия - Европа"

Програмата е основен инструмент за подпомагане премахването на нетехнологични бариери и за принос към сигурността, устойчивостта и конкурентоспособността на европейската енергийна система. Програмата подкрепя проекти, които популяризират и разпространяват знания, практики и информация относно спестяването на енергия, променят политиките и нагласите на хората, както и такива, които подпомагат пазара на енергоспестяващи продукти в различни области - транспорт, строителство, възобновяеми източници, биогорива и др.

- Европейски фонд за енергийна ефективност /ЕЕЕФ/

Фонда е иновативно публично – частно партньорство, чиято цел е смекчаване на изменението на климата, чрез пазарно финансиране в страните членки на ЕС. Важно предимство на ЕЕЕФ е неговата програма за техническа помощ, която покрива безвъзмездно до 90% от наличните разходи за разработване на проекта, но при условие, че инвестиционната програма бъде финансирана от фонда.

- Финансиране чрез собствен капитал:

Финансирането се осъществява със собствени средства на инвеститора и/ или увеличаване на собствения капитал чрез предоставяне на участие (дял) в него на други инвеститори - търговски дружества, банки и др.

- Финансиране от трети страни

- форми на публично-частно партньорство

- Договори “до ключ”

При този вид взаимоотношения, публичният сектор предоставя правата и задълженията на частния сектор да проектира, изгради и експлоатира съоръжение за определен период. Предмет на договора може да са инсталации за производство на енергия, системи за ефективно използване на енергията в обществения сектор, системи за контрол и

мониторинг разхода на енергия и горива и други. Финансирането на изпълнението на проекта може да се извърши изцяло от страна на публичния сектор, като частният сектор заплаща “такса” за експлоатирането, или да бъде осигурено от страна на частния сектор, като изплащането на направената инвестиция е за сметка на събирането на “такси” или други вземания

- ESCO договори

ESCO компаниите са бизнес модел, който се развива в България от няколко години. ESCO компаниите се специализират в предлагането на пазара на енергоспестяващи услуги. Основната им дейност е свързана с разработването на пълен инженеринг за намаляване на енергопотреблението. Този тип компании влагат собствени средства за покриване на всички разходи за реализиране на даден проект и получават своето възнаграждение от достигнатата икономия в периода, определен като срок на откупуване. За клиента остава задължението да осигури средства за годишни енергийни разходи, равни на правените от него преди внедряването на енергоефективните мерки. За да се изпълни тази услуга, между възложителя и изпълнителя се сключва специфичен договор, наречен ESCO договор - договор с гарантиран резултат. Договорът с гарантиран резултат е специфичен търговски договор, като при този вид договаряне целият финансов, технически и търговски риск се поема от ESCO компанията.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В ЕС и в частност в България са налице редица фактори в подкрепа на ВЕИ. Независимо от тяхната висока значимост те не могат да се конкурират ефективно с традиционните енергийни източници без значителни субсидии. Основните предизвикателства, особено в период на променяща се глобална финансова среда са: неблагоприятна пазарна структура – високите капиталови и производствени разходи в сравнение с тези при традиционните енергийни източници, непредсказуема политика и регулации в тази област, и недостатъчното финансиране за достигане на индикативната цел. За развитието на сектора и за напред ще е необходима финансова и политическа подкрепа.

Краткосрочната програма за насърчаване използването на енергия от ВИ и биогорива на община Върбица е важен инструмент за прилагането на държавната енергийна и екологична политика на общинско ниво. Тя има отворен характер и в периода на действие подлежи на актуализация, усъвършенстване, допълване и променяне в зависимост от новопостъпилите данни, инвестиционни намерения и финансови възможности.

Приложение: СГРАДЕН ФОНД НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА.

СГРАДЕН ФОНД НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА

1	<u>с. Бяла река</u>		
	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Здравна служба	376
	2	Кметство	390
	3	ЦДГ	518
	4	Читалище	855
	5	Основно училище	970
	6	Начално училище	566
			3675
	<u>с.Нова Бяла река</u>		
2	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Кметство и здравна служба	120
	2	Начално училище	390
	3	ЦДГ	306
	4	Читалище	370
			1186
	<u>с.Гушовица</u>		
3	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Основно училище	420
	2	ЦДГ	620
	3	Кметство и здравна служба	120
			1160
	<u>с Маломир</u>		
4	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	ЦДГ	420
	2	Начално училище	160
	3	Кметство	90
	4	Читалище	80
	5	Автоспирка	24
			774
	<u>с.Станянци</u>		
5	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	ЦДГ	495
	2	Начално училище	384
	3	Кметство	173,75
	4	Автоспирка	72,6
			1125,35
	<u>с.Чернооково</u>		
6	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	ЦДГ	425
	2	Основно Училище	476
	3	Кметство и здравна служба	156
	4	Бивша фурна	110
			1167

<u>с.Божурово</u>			
7	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Кметство и здравна служба	273,21
	2	Автоспирка	55,2
			328,41
<u>с.Крайгорци</u>			
8	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Кметство и здравна служба	380
	2	Начално училище	216
			596
<u>с.Менгишево</u>			
9	№ по ред	Наименование	РЗП
	2	Кметство и библиотека	200
	3	Основно Училище	226,63
	4	Автоспирка	40
	5	Здравна служба	140
	6	ЦДГ	540
			1146,63
<u>с.Конево</u>			
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Начално училище	260
	2	Кметство	70
	3	автоспирка	25,5
	4	ЦДГ и здравна служба	347,25
			702,75
<u>с.Ловец</u>			
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Основно Училище	780
	2	Кметство	265,3
	3	ЦДГ	347,25
	4	Автоспирка	100
	5	Читалище	353,2
			1845,75
<u>с.Сушина</u>			
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Основно Училище	119
	2	Кметство	201,6
	3	ЦДГ	347,25
	4	Читалище	300
			967,85
<u>с.Иваново</u>			
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Основно Училище	340
	2	Кметство	180
	3	Здравна служба	144

	4	Автоспирка	30,82
	5	Старо училище	252
	6	Читалище	143
	7	ЦДГ	420
			1509,82
	<u>с.Методиево</u>		
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Основно училище	504
	2	Кметство	90
	3	Здравна служба	116
	4	Автоспирка	18
	5	Начално училище	140
	6	Читалище	1260
	7	ЦДГ	574
			2702
	<u>с.Кьолмен</u>		
10	№ по ред	Наименование	РЗП
	2	Кметство	97,5
	5	Читалище	66
			163,5
	<u>гр. Върбица</u>		
11	№ по ред	Наименование	РЗП
	1	Читалище	1980
	2	ЦДГ	1620
	3	хотел- триетажна сграда	489
	4	СОУ	1079
	5	автоспирка	30,52
	6	полияция -двуетажна жилищна сграда	288
	7	Здравна служба (бивша поликлиника)	1097
	8	Младежки дом	324
	9	Гаражи"Герила"	837
	10	ОА - гр. Върбица №40	810
	11	ОА - гр. Върбица №55(старата сграда)	880
	12	гр. Върбица ул. Ал Стамболийски №5 апартамент 2 броя	1631,85
	13	Бивша баня	227
	14	масивна жилищна сграда	160,6
	15	Сградата на" БКС"	543
	16	Сградата на" ВиК"	196
			12192,97
		Общо:	24385,94

